

ПРАГРАМА

Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі

«Лідскія чытанні – 2025»

Ліда, 6–7 верасня 2025 г.

ЗАПРАШАЕМ НАВЕДАЦЬ

Навукова-даследчы музей беларускага мастацтва і культуры

Цэнтра даследаванняў беларускай
культуры, мовы і літаратуры НАН
Беларусі, г. Мінск, вул. Сурганава, 1/1.
Тэл. +375 17 270 18 82

Лідскі гісторыка-мастацкі музей

г. Ліда, вул. Перамогі, 37а.
Тэл. +375 154 60 62 60

Дом паэта Валянціна Таўлая

г. Ліда, вул. Замкавая, 7.
Тэл. +375 154 54 15 52

*Для афармлення вокладкі выкарыстана
акварэль Напалеона Орды*

**РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ
КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»**

**НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ЦЭНТР ДАСЛЕДАВАННЯЎ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ,
МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ
ІНСТЫТУТ МОВАЗНАЎСТВА ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА**

**МІНІСТЭРСТВА ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
ГРОДЗЕНСКІ АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
ЛІДСКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
ЛІДСКІ ГІСТОРЫКА-МАСТАЦКІ МУЗЕЙ**

П Р А Г Р А М А

Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі

«Лідскія чытанні – 2025»

Ліда, 6-7 верасня 2025 г.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫІ

Старшыня аргкамітэта:

КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч – член Нацыянальнага арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні Дня беларускага пісьменства ў г. Ліда Гродзенскай вобласці, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Члены аргкамітэта:

АНДРЫЕВІЧ Уладзімір Уладзіміравіч – начальнік упраўлення выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

ХАЦЯНОВІЧ Наталля Аляксандраўна – дырэктар ДУ «Лідскі гісторыка-мастацкі музей».

МІЦКЕВІЧ Вольга Уладзіміраўна – вучоны сакратар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук.

ГЛУШЫЦКІ Леў Уладзіміравіч – малодшы навуковы супрацоўнік аддзела лексікалогіі і лексікаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

06 верасня 2025 г., субота

- 6⁴⁵** выезд удзельнікаў канферэнцыі з г. Мінска ў г. Ліда
- 8⁴⁵ – 9¹⁵** рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі
(*Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а*)
- 9¹⁵ – 10⁰⁰** адкрыццё канферэнцыі, узнагароджанне прадстаўнікоў раёна за актыўны ўдзел у навукова-даследчай і краязнаўчай рабоце
(*Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а*)
- 10⁰⁰ – 14⁰⁰** выступленні з дакладамі (*Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а*)
- 14⁰⁰ – 15⁰⁰** перапынак на абед
- 15⁰⁰ – 16⁰⁰** прэзентацыя выданняў Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (*Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а*)
- 15⁰⁰ – 17⁰⁰** культурная праграма (наведванне Лідскага замка, экскурсія па горадзе)
- 17⁰⁰ – 18⁰⁰** наведванне кніжных выстаў
- 18⁰⁰ – 19³⁰** вячэра
- 20⁰⁰ – 22⁰⁰** удзел ва ўрачыстым адкрыцці Дня беларускага пісьменства
- 22⁰⁰** ад'езд з г. Ліда ў г. Мінск

РЭГЛАМЕНТ ПРАЦЫ:

выступленні з дакладамі – да 15 хвілін,
абмеркаванне – да 5 хвілін

РАБОЧЫЯ МОВЫ:

беларуская, руская

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ
КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

06 верасня 2025 г.

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

9¹⁵ – 10⁰⁰

Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а

**ПРЫВІТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ ДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ
КАНФЕРЭНЦЫІ**

ПРАНЮК Віктар Францавіч, намеснік старшыні Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта.

ВЯРСОЦКІ Аляксандр Людвігавіч, старшыня Лідскага раённага выканаўчага камітэта.

КАВАЛЕНЯ Аляксандр Аляксандравіч, акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі.

СЕРАФІНОВІЧ Кацярына Адамаўна, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, член Пастаяннай камісіі па міжнародных справах.

ЗЕЛЯНКО Вольга Уладзіміраўна, прарэктар па навуковай рабоце Акадэміі адукацыі, доктар педагагічных навук, дацэнт.

Прадстаўнік Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

АНДРЫЕВІЧ Уладзімір Уладзіміравіч, начальнік упраўлення выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч, дырэктар выдавецтва «Беларусь», старшыня грамадскай творчай арганізацыі «Саюз пісьменнікаў Беларусі».

**УЗНАГАРОДЖАННЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ РАЁНА
ЗА АКТЫЎНЫ ЁДЗЕЛ У НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ
І КРЯЗНАЎЧАЙ РАБОЦЕ**

**ПРЭЗЕНТАЦЫЯ НОВЫХ ВЫДАННЯЎ ІНСТЫТУТАЎ
АДДЗЯЛЕННЯ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК І МАСТАЦТВАЎ
НАН БЕЛАРУСІ**

Калектыўнае фатаграфаванне ўдзельнікаў канферэнцыі

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

ВЫСТУПЛЕННЕ З ДАКЛАДАМІ

10⁰⁰–14⁰⁰

Лідскі гісторыка-мастацкі музей, г. Ліда, вул. Перамогі, 37а

Мадэратар пленарнага пасяджэння: **КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч**, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

ЛАКОТКА Аляксандр Іванавіч, дырэктар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, акадэмік, доктар архітэктуры, доктар гістарычных навук, прафесар.

Тэма даклада «*Гісторыка-культурная спадчына Гродзенічыны як яркая старонка беларускай нацыянальнай культуры*».

ЛАКІЗА Вадзім Леанідавіч, дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Археалагічная спадчына Лідскага краю: гісторыя вывучэння, навуковае і практычнае значэнне*».

МЫСЛІВЕЦ Мікалай Лявонцэвіч, дырэктар Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі, кандыдат сацыялагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Беларускае пісьменства як аб'ект сацыялагічных даследаванняў*».

САВЕРЧАНКА Іван Васільевіч, дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.

Тэма даклада «*Мастацкае асвятленне беларускай гісторыі ў сучаснай літаратуры*».

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

МУХА Дзяніс Віктаравіч, дырэктар Інстытута эканомікі НАН Беларусі, кандыдат эканамічных навук, дацэнт.

Тэма даклада *«Роля Лідскага рэгіёна ў сацыяльна-эканамічным развіцці Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе».*

КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч, дырэктар выдавецтва «Беларусь», старшыня грамадскай творчай арганізацыі «Саюз пісьменнікаў Беларусі».

Тэма даклада *«Літаратурнае краязнаўства ў Лідскім краі ў XXI стагоддзі».*

ПАПКО Вольга Мікалаеўна, першы намеснік дырэктара Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада *«Развіццё краязнаўства на Лідчыне на сучасным этапе».*

КЛІМОВІЧ Ірэна Антонаўна, навуковы супрацоўнік ДУ «Лідскі гісторыка-мастацкі музей».

Тэма даклада *«Жывая спадчына: захаванне і папулярызацыя рэгіянальных традыцый праз музейную прастору».*

КАПЫЛОЎ Ігар Лявонавіч, дырэктар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада *«Загадкі тапаніміі Лідчыны».*

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

МЕЗЕНКА Ганна Міхайлаўна, доктар філалагічных навук, прафесар, ганаровы прафесар Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. М. Машэрава.

Тэма даклада *«Вынікі Вялікай Айчыннай вайны скрозь прызму ўрбананімікона г. Ліды».*

ВАЛОДЗІНА Таццяна Васільеўна, загадчык аддзела фалькларыстыкі і культуры славянскіх народаў Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.

Тэма даклада *«Абрад “Тры каралі” як адметнасць нематэрыяльнай культурнай спадчыны Лідчыны».*

КУХАРОНАК Таццяна Іванаўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела нарадазнаўства Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Тэма даклада *«Восеньскі перыяд традыцыйнага народнага календара Лідчыны».*

ТРАФІМЧЫК Анатоль Віктаравіч, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела беларускай літаратуры XX і XXI стст. Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада *«Творчасць Валянціна Таўлая як мастацкі феномен».*

ХІТРУН Алесь Часлававіч, навуковы супрацоўнік ДУ «Лідскі гісторыка-мастацкі музей».

Тэма даклада *«Вобраз паэта Валянціна Таўлая ва ўспамінах сваякоў і яго таварышаў».*

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

МІКУЛІЧ Мікалай Уладзіміравіч, загадчык аддзела ўзаемасувязей літаратур Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Творчасць Ніны Тарас як феномен беларускай жаночай паэзіі*».

КУРЦОВА Вераніка Мікалаеўна, загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Адметныя лексічныя сродкі ў гаворках Лідчыны і іх адлюстраванне ў навуковых крыніцах*».

ДОЎНАР Аляксандр Барысавіч, загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX–XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Адстойванне сваіх правоў горадам Ліда ў XVII–XVIII стст.*».

ЛІПНІЦКАЯ Таццяна Леанідаўна, старшы навуковы супрацоўнік ДУ «Лідскі гісторыка-мастацкі музей».

Тэма даклада «*Традыцыі рыцарскіх турніраў у Лідскім замку*».

ГАРМАТНЫ Віталь Пятровіч, старшы навуковы супрацоўнік цэнтра ваеннай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Правядзенне камасацыі ў Лідскім павеце Навагрудскага ваяводства ў 1921–1939 гг.*».

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

БАГДАНОВІЧ Ірына Эрнстаўна, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*“Да пашлі ж Ты, Божа, Праўду сваю...”*: духоўна-эстэтычныя ідэалы паэтычнай творчасці Францішка Багушэвіча».

БУДЗЬКО Ірына Уладзіміраўна, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела гісторыі беларускай мовы Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Лінгвістычныя асаблівасці віленскага выдання Францыска Скарыны “Апостал”*».

ПЫСКО Наталля Мікалаеўна, навуковы супрацоўнік аддзела беларускай літаратуры XX і XXI стст. Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.

Тэма даклада «*Іван Навуменка: малавядомыя старонкі творчай і навуковай дзейнасці*».

ВАСОВІЧ Сяргей Міхайлавіч, дацэнт кафедры гуманітарных навук Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Тэма даклада «*Развитие православных церковных школ в Лидском уезде во второй половине 1880-х гг.*».

КОШУР Святлана Андрэеўна, краязнаўца, член Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Тэма даклада «*Лідскія і навагрудскія сцэжкі Уладзіміра Урбановіча*».

ДЛЯ ЗАПІСАЇ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

РЭСПУБЛІКАНСКАЯ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ «ЛІДСКІЯ ЧЫТАННІ – 2025»

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гг. «Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы» (навуковы кіраўнік – доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі А.А. Каваленя) падпраграмы № 6 «Беларуская мова і літаратура» (навуковыя кіраўнікі – кандыдат філалагічных навук дацэнт І.Л. Капылоў, доктар філалагічных навук прафесар І.С. Роўда).

Выданні Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі за 2024 г.

